

Лекція № 13

Тема: Висока мода першої половини ХХ ст.

Мета: Ознайомити студентів із культурно - мистецькими особливостями стилю модерн.

Розвинути вміння використовувати отримане знання при розробці сучасних образів. Виховати естетичну культуру майбутніх спеціалістів.

План

- 1. Загальна характеристика стилю*
- 2. Костюм стилю модерн*

Лекційний матеріал***Загальна характеристика стилю***

Провідний стильовий напрям кінця ХІХ — початку ХХ ст. У культурі та мистецтві має назву «модерн». Під цим поняттям слід розуміти прикмети сучасного, новітнього стилю. Модерн виник як протест проти міщанської еkleктики та внаслідок наміру створити абсолютно інший «смак» епохи. Прогресивні риси модерну дали поштовх до розвитку нових творчих напрямів, таких, як конструктивізм і функціоналізм. У цей час єдиний напрям у галузі моди відсутній. Більшість використовувала зручні моделі, їх зміна відбувалася швидко. Законодавцями моди виступали актори, співаки, спортсмени. Популярними стали асиметричні форми, вигадливі обтічні лінії; відзначалося захоплення романтизмом та історією (антична, середньовічна мода, слов'янські й східні мотиви).

Костюм стилю модерн

Мода все більше стає предметом купівлі-продажу, зміни її відбуваються все частіше. Ці фактори визначили появу нового естетичного ідеалу, використання тканин з новими пластичними властивостями, колірною гаммою і орнаментацією, пошуки раціональної конструкції одягу, практичні функціональні форми, особливо в жіночому одязі. Початок демократизації одягу зумовило також і те, що мода, підпорядковуючи своїм вимогам промислове виробництво товарів масового виробництва, стає доступною і широким верствам населення.

Найбільш цікавий силует костюма у профіль, який створюється за допомогою корсета 8-подібної форми. У порівнянні з силуетом 90-х років XIX ст. він змінюється незначно, але: лінії грудей і талії спереду знижуються, в цій частині ліфа з'являється невеликий напуск. Талія ззаду трохи завищена і прямо від неї починається м'який валик турнюри. Лінія низу неширока, м'яко спадаюча фалдами. Спідниця доходить до щиколоток.

Декоративне рішення костюма здійснюється за рахунок зіставлення фактур матеріалів (оксамиту, атласу, шифону, дорогого хутра) вишуканих колірних поєднань (синього з зеленим, жовтого з зеленим, сірого з рожевим), широкого застосування мережив і вишивки великого малюнка, виконаної шовком, бісером, коштовним камінням. Крій спідниць - в основному кльош. Костюм доповнюють **капелюхи** величезних розмірів, прикрашені квітами, бантами, пір'ям, а також пишні зачіски. Завдяки зростаючій кількості драпіровок силует набуває більш м'яких і рівних обрисів, зникає зігнутість.

Лінії грудей і талії стають більш об'ємними, підкреслюються рівними, м'якими контурами. У 1913 р. Знаменитий французький художник-модельєр Поль Пуаре створює колекцію моделей, в якій жіночі вироби звільняються від корсету, але спідниці настільки вузькі, що в них важко рухатися .

Для створення нового силуету особливо вдалим виявляється використання покрою з суцільнокроєним рукавом кімоно, який витісняє у вечірньому костюмі звичайний рукав. Для костюмів застосовуються еластичні дорогі тканини, насиченої гамми кольорів (яскраво-червоних, синіх, зелених, лимонно-жовтих), обробка дорогим хутром.

Проте, вже з початку століття французькій течії в костюмі все більш протиставляється ділова, практична і зручна англійська. Її вплив видно насамперед в асортименті одягу: з'являються блузки та спідниці, жакети й спідниці. Загальна модна лінія силуету проявляється дуже помірно, без пафосу й різких вигинів. **У кольоровій гаммі** переважають сірі, коричневі, чорні тони, а також дрібна біло-чорна клітка .

У 70-80-х рр. ХІХ ст. В Англії виникає суспільство «Естетичний рух», яке висуває цілий ряд конкретних вимог з реформи костюма: скасування корсетів і каркасних спідниць, скорочення довжини спідниць. Ці вимоги стають особливо актуальними на початку ХХ ст., коли ідеї рівноправності жінок втілюються в життя, все більш широким стає використання жіночої праці та участь жінок у громадсько-політичній діяльності.

Вже в перші воєнні роки довжина жіночих суконь доходила до щиколотки, а потім до середини ікри. Завдяки крою кльош спідниці падають рівними м'якими трубками - фалдами, ліф характеризується м'якістю і помірним об'ємом .

З'являються нові зручні та практичні види жіночого одягу: широкі і вільні пальто, жакети, ділові костюми різноманітних форм, робоча і виробнича одежа. **Новий тип жіночої краси - жінка-хлопчик**, тонка, довгонога, плоскогруда, з вузькими стегнами, без підкресленої талії, з хлоп'ячою стрижкою. Однак є в ньому і особлива жіночність: красива, гладенька шкіра, яскраво нафарбовані губи, тонко підведені очі та брови.

Основним і єдиним силуетом одягу цього періоду стає пряме плаття-сорочка, по ширині облягає стегна, довжиною до середини колін. Талія в плаття не підкреслюється, пояс носять на лінії стегон. Асортимент одягу дуже різноманітний: у нього входять сукні, спідниці і блузи, костюми, жакети, пальто. Велике місце в асортименті тканин займали тканини з штучного волокна, шовковий і шерстяний трикотаж. **У колірній гаммі** переважали світлі сірі, бежеві тони як в одязі, так і у взутті, сумках. **У костюмі з 1925 р.** Незамінним вважається маленька чорна сукня з довгою ниткою штучних перлів.

Розвиток конструювання і моделювання костюма

Розвиток конструювання одягу протягом попередніх століть проходив шляхом створення примітивних викрійок і подальшої підгонки виробу на фігурі. Створення щільно-облягаючих силуетів вирішувалося за рахунок складних конструкцій, великої кількості ліній часто зігнутої конфігурації.

Різнманітність декоративно-конструктивних ліній здійснювалося в рамках одного покрою з вшивним рукавом.

У XIX ст., Особливо в другій його половині, з'являється різноманіття крою: рукава. Крім того, індивідуальне виготовлення одягу починає витіснятися масовим. Ці причини зумовили необхідність наукової теорії крою. І лише в кінці XIX - початку XX ст.

З'являються перші розрахункові системи конструювання, засновані на певній залежності між вимірами людської фігури. Функціональні практичні форми костюма початку XX ст. (Після першої світової війни) характеризують

велика простота і ясність конструкції, відсутність ламаних контурних ліній крою, часте поєднання декоративних і конструктивних швів, використання пластичних властивостей тканини.

Модельєри початку століття вирішували ансамбль в основному за рахунок кольору. У зв'язку з відходом з одягу каркасної основи, яка до цих пір відіграла основну роль у створенні форми, збільшується значення тканини. Її декоративні і пластичні властивості визначають тепер форму костюма, і інтерес до неї художників значно зростає. Зважаючи на ті ж зміни умов і способу життя яскраві колірні рішення в одязі починають поступатися приглушеним тонам, сірому, бежевому, білому, чорному кольорам. На їх фоні особливо яскраво виблискують блискучі прикраси.

Контрольні питання

1. Дайте загальну характеристика модерну?
2. Який естетичний ідеал краси періоду модерн?
3. Що є характерною рисою модерну?
4. Яка кольорова гамма притаманна для стилю?

Список використаних джерел:

1. Шевнюк О. Л. Історія костюма: Навч. Посіб. К.: Знання, 2008 . 375 с.
2. Вера Калмыкова. Костюмы народов и древности до XIX века Изд.: Белый город. 2012. 202 с.
3. Мода. Полная энциклопедия одежды и стилей. Пер.: Ольга Сергеева, Е. Сернева. Изд.: Дорлинг Киндерсли, АСТ. 2013 г. 480 с.
4. Детский костюм XVIII – XX века. К.Г.Серебрякова ГИМ 2010 208с.
5. Мода и стиль: Современная энциклопедия Аванта+ / Глав. Ред. В.Володин. М.: Аванта +, 2002.
6. Л.П. Светлова. Азбука орнамента. Москва 2001.